

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Dominica Passionis. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. XII. De Dominica Passionis.

I. Gavant. pag. 93. col. 2. n. 1. -- *Teguntur Cruces, & Imagines, &c.*) In pridianis Vesperis hujus Dominicæ juxta Romanum Ritus teguntur Imagines, & Cruces in Ecclesia; ita statuitur in Ceremoniali Episcoporum lib. 2. cap. 20. quod & in postrema recognitione auctoritate Urbani VIII. insertum fuit in Missali. In multis tamen Galliarum locis receptum est, ut id fiat Sabbato ante Dominicam primam Quadragesimæ; sed Romanus usus, & Ritus longè conformior est rationi, quam affert Durandus lib. 1. cap. 3. n. 34. *qui tunc, inquit, divinitas fuit abscondita, & velata in Christo, permittit enim se capi, & flagellari, ut homo, tanquam non habens in se virtutem divinitatis;* unde in Evangelio hujus diei dicitur: *Jesus abscondit se, & exiit de templo.* In Sacello Pontificio hac die juxta dispositionem Ceremonialis à Marcello Corcyrensi editi cum in fine Evangelii dicitur: *Jesus autem abscondit se, & exiit de templo,* Clerici Capellæ super Altare velum paratum cordulis in rotulis supra in altum confixis euntibus, sursum traherent, ut eo Imagines omnes ibidem depictæ cooperirentur. De hoc Ritu cooperiendi Imagines jam in superiori Tomo cum nostro Gavanto sermonem fecimus, unde videantur ibi dicta. Solum advertimus hoc loco, quod vela ista, quibus Cruces, & Icones Altarium cooperiuntur, debent esse violacei coloris, nec mutari opus est juxta colorem Festorum occurrentium. Nuda quoque sint oportet, ac plana, absque ulla Imagine, vel alio signo Crucis in medio intexta.

II. Gavant. pag. 93. col. 2. n. 2. -- *Si ut etiam in Invitatorio &c.*) Agit hic Gavantus de Rubricis præscribentibus omissionem *Gloria Patri* toto hoc Passionis tempore in Responsoriis &c. Præsertim verò in Invitatorio ad Matutinum; circa quod Invitatorium or-

ta fuit quæstio, an post versum *Quadragesima annis dicto ex integro in Officio de tempore Hodie si vocem Domini &c.* & omissio *Gloria Patri*, dici debeat à Cantoribus *Nolite obdurare corda vestra*, ac tum integrè repeti *Hodie si vocem Domini &c.* Hoc dubium fuit S. C. propositum, quæ respondit: omissis *Gloria Patri*, & *Nolite obdurare*, repeti tantum debere Invitatorium *Hodie si vocem Domini &c.* 4. Julii 1683. in *Ruremondan.* & in *Indice n. 143.*

III. Gavant. pag. 94. col. 1. n. 8. -- *In secundis Vesperis Dominica Passionis inchoato Festo per Commemorationem semiduplicis &c.*) In Responsorio brevi Completorii in secundis Vesperis Dominicæ Passionis vult Gavantus non esse omitterendum *Gloria Patri*, si in prædictis Vesperis facta fuerit Commemoratio alicujus Festi semiduplicis die sequenti celebrandi; quia ait, inchoato Festo per Commemorationem semiduplicis, ea, quæ sequuntur, festiva censentur. Negat tamen hoc in primis Vesperis ejusdem Dominicæ Passionis, seu Palmarum, si fiat Commemoratio semiduplicis præcedentis, quia tunc Completorium sequens, ait Gavantus, habet magis de ratione Dominicæ jam inchoatæ in Vesperis, quam de ratione Festi jam finiti, & idcirco tunc debet omitti versus *Gloria Patri*. Non placet tamen Gayeto hoc Gavanti discrimen, tum quia utrumque Completorium tam Dominicæ, quam Sabbati, æquè pertinet ad Dominicam, ideoque si in uno omitterendus est versus *Gloria Patri*, erit etiam in altero: tum quia ratio omitterendi, quæ afferri potest optima, æquè pugnat pro utroque. Ratio autem optima hæc est, quòd cum id sit proprium Officii de Passione, ut omitteretur *Gloria Patri* ad Responsoria breviora, perinde, atque propria est, v.g. terminatio Hymnorum in Festis

Domini, certè perinde debet seruari ejusmodi omisio in omni hora, in qua incipit, & desinit Officium de Passione, atque retinetur terminatio propria Hymnorum in omni hora, in qua incipit, & desinit Officium Festi, cujus est propria; at in casu proposito incipit Officium de Passione à primis Vesperis Sabbati, & non terminatur nisi in Completorio Dominicæ, cujus sunt integræ Vesperæ, ergo ejusmodi omisio seruari debet tam in Completorio Sabbati, quàm in Completorio Dominicæ, cum ad ideam Officium de Passione utrumque pertineat, hæc Guyetus lib. 4. cap. 18. quest. 26.

IV. Feria VI. hujus Hebdomadæ Passionis celebrari debet Festum Septem Dolorum Beatissimæ M. V. & recitari Officium sub Ritu Duplici majori juxta tenorem Decreti editi die 22 Augusti 1727. & dati in nostro Indice sub n. 269.

Hoc Officium taliter est proprium hujus Hebdomadæ, ut ultra hanc non sit celebrandum, & hoc declaravit S. R. C. die 19. Jun. 1700. in Curien. in nostro Indice sub n. 219. sequenti resolutione: *Si in Fer. VI. post Dominicam Passionis, in qua (in locis, ubi concessum est) celebratur sub Ritu Duplici majori Officium Septem Dolorum B. M. V. occurrat Festum Duplex 1. vel 2. Classis, dictum Officium non est transferendum, vel omittendum.* Advertendum tamen, quòd hæc resolutio non intelligitur de totali omisione in prædicto casu, cum possit celebrari in Sabbato proxime sequenti non impedito, nam die 3. Septembris 1672. emanavit hoc aliud Decretum: *Si Festum de Septem Doloribus B. M. V. occurrat in aliud Festum altioris Ritus, transferatur in Sabbatum sequens: Si verò occurrat cum Festo Annuntiationis ejusdem B. M. V. Vespera dicuntur de Annuntiatione sine Commemoratione de Septem Doloribus.* En igitur, quòd qui habebant specialem concessionem recitandi dictum Officium, poterant illud transferre in Sabbatum sequens. Decretum mox expòsitum datur inter Rubricas Brevia-

rii Ordinis Eremitarum S. Augustini pro mense Martii sub num. 1. Rursum habetur etiam aliud, & clarius simile Decretum editum die 26. Februarii 1693. in quo sic statuitur: *Si Festum de Septem Doloribus B. M. V. quòd multis in locis celebratur Feria VI. post Dominicam Passionis, impediatur ab Officio altioris Ritus, vel majoris dignitatis, transferatur in Sabbatum sequens non impeditum, & non ulterius.* Habetur hoc Decretum initio Breviarii Romani ad usum Fratrum Minorum Cappuccinorum pro mense Martio sub num. 1. ac etiam per modum Rubricæ hoc idem reperitur in Corpore Breviarii Monastici in fine mensis Martii.

Præfata Decreta concedebant translationem dicti Officii in Sabbatum sequens, si non fuisset impeditum aliquo Officio novem Lectionum, sed postquam emanavit Decretum Benedicti XIII. à nobis supra allegatum sub die 22. Augusti 1727. de celebrando hoc Officio in Ecclesia Universali, aliud emanavit Decretum die 25. Januarii An. 1729. datum in nostro Indice sub num. 272. in quo statuitur, quòd, quando in prædicta Feria VI. post hanc Dominicam Passionis ob concurrentiam Officii secundæ Classis, hoc Septem Dolorum B. V. recitari minimè valeat, idem Officium die Sabbati immediate sequentis, non obstante, quòd dicta die occurrat aliud Officium alterius Sancti, dummodò non sit altioris Ritus, ab Ecclesia Universali in posterum celebretur, & Festum Sancti occurrentis, juxta Rubricas generales, transferatur. Quapropter modo transfertur dictum Officium in dictum Sabbatum, etiamsi fuerit impeditum alio Officio, inferioris tamen, vel æqualis Ritus, nam si idem Sabbatum occupatum fuerit ab Officio altioris Ritus, tunc Officium Septem Dolorum B. M. V. non erit amplius transferendum, sed omittendum, quia, ut diximus, extra præfatum Sabbatum ad tempus Paschale transferri nequit.

Ex Decretis supra expositis spectantibus ad hoc Officium sequitur primò, quòd, licet Officia universalia sint regulariter transferenda, hoc tamen Officium de Septem Doloribus excipitur ab hac Regula, quia non est transferendum nisi in Sabbatum sequens, & sic nunquam ad tempus Paschale facienda est de eo Festiva translatio; quando autem in Decreto supra allegato sub die 22. Augusti 1727. dicitur, *servatis in reliquis Rubricis Missalis, & Breviarii Romani*, hoc intelligi potest, vel de concurrentia alterius Officii ejusdem Ritus, & non dignioris in dictam Feriam VI. simul incidentis, & ideo transferendi; vel de alia concurrentia, alterius quidem Officii, sed altioris Ritus & dignioris, & ideo celebrandi, vel de concurrentia respectu Vesperarum digniorum cum Commemoratione de minus digno, quæ omnia profectò servari debent etiam in hoc Festo, & Officio Septem Dolorum, & quamvis, ut optimè notat etiam Johannes Baptista Pitonus in suis Constitutionibus, & Decisionibus pro Sacris Ritibus num. 1468. Noster Pasqualigus *de Sacrif. novæ Legis tom. 1. quest. 279. sub num. 2.* teneat, quòd, quando in Officiorum Indultis additur Clausula - *Juxta Rubricas Missalis, & Breviarii Romani* intelligenda venit facultas transferendi, atamen dicendum, quòd pro hoc Officio adest particularis exceptio, vel quòd etiam hoc reverà transfertur, sed in solam diem immediatè sequentem, & sic opinio tanti Auctoris etiam in hoc casu aliquo modo verificatur.

Secundò sequitur, quòd si primæ Vesperæ de dicto Festo Septem Dolorum concurre-

rint cum secundis de Annunciatione, ut accidit in Tabula XIII. & XIV. nostri Ordinis Perpetui, tunc in secundis Vesperis de Annunciatione non erit facienda Commemoratio de prædictis Septem Doloribus; ita etiam si secundæ Vesperæ de Septem Doloribus concurrerint cum primis de Annunciatione, ut evenit in nostra Tabula XII. tunc Vesperæ erunt de sequenti die sine Commemoratione præcedentis.

Adnotandum præterea est, quòd, quando primæ Vesperæ de eisdem Septem Doloribus fuerint impeditæ, sive à Festo Annunciationis, sive ab alio Officio altioris Ritus, tunc ut integra dicatur Sequentia, quæ dicitur loco Hymni, pars omnia in dictis primis Vesperis impeditis uniri debet alteri parti Matutini, sicuti fit in Hymnis S. Martinæ, & aliorum similium.

Et notandum etiam est, quòd in imagine B. M. V. quamvis pictæ ad representandum dolorem passum in morte Filii constantissimè retinendus est, tamen color caruleus, non verò niger, seu ater, cum minimè fingendum sit, eam veste lugubri voluisse prosequi funus Filii, quem certò sciebat esse Verbum Dei, ac voluntariè se offerre pro Redemptione totius generis humani, & post triduum cum majestate à mortuis surrecturum; & cum hæc imago Virginis juxta Crucem stantis depicta fuisset cum stola, sive Amiculo nigri coloris, S. R. C. jussit, ut depingeretur cum stola carulea, ut legitur apud Pascuccium in Compendio ad Consultationes Canonicas Jacobi Pignatelli *part. 1. de Canonizat. Sanctorum; & part. 2. tit. de Rit.*

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. XIII. De Dominica Palmarum & Hebdomada majore.

I. Gavant. pag. 94. col. 2. num. 4. - - *In Horis Canonicis hujus tridui &c.* In postremo triduo majoris Hebdomadæ celebrat Ecclesia triduas exequias mortis Christi Do-

mini, ait Gavantus ex Ruperto, quomodo autem sint celebranda hujusmodi Officia, seu Horæ Canonice horum dierum, non ita exactè tradit Gavantus, ut nihil desiderandum